No. 303. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag den 18 December.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 17den December.

De drie zonen van Z. K. H. den Prins Veldmaarschalk zijn in den namiddag van den 14den te Bergen-op-Zoom en den volgenden ochtend van daar naar het fort Bath vertrokken. Hoogstdezelven zijn gisteren te Bergen-op-Zoom teruggekomen en heden onze vesting weder gepasseerd.

— Uit een voorloopig berigt van het fort Bath, in de *Staats-Courant* van heden vervat, van den 14den December, blijkt, dat de verrigtingen der vloot op de beneden Schelde den vorigen dag met eenen gunstigen uitslag bekroond zijn geworden. Zr. Ms. bombardeer-korvet *Proserpina* moet namelijk den 13den met veel beleid hare bommen in de Kruijsschans geworpen, en daardoor ten laatste de vijandelijke batterij tot zwijgen gebragt hebben. Ook de werpbatterij van het fort Liefkenshoek, die hare projectilen over de rivier heenwierp, moet tot dezen uitslag hebben bijgedragen. Men had van de schepen het wegdragen der dooden van de batterij zeer goed kunnen zien. Over het geheel had men op onze vloot de overtuiging, dat de Franschen langs de Schelde veel geleden hadden. Op de *Euridice* waren drie en op de *Proserpina* twee bommen gevallen, waardoor deze beide schepen enkele dooden en gekwetsten hadden. In den loop van den 13den zijn zeven van Zijner Majesteits kanonneerbooten in de overstrooming bij Lillo doorgedrongen, ook met het doel, om den toegang tot de binnenzijde van den dijk beneden Lillo aan de Franschen te beletten.

De gekwetsten, die tot den avond van den 12den op de vloot waren gevallen, zijn dien nacht in een scheepje naar Bergen-op-Zoom vervoerd. In den namiddag van den 13den heeft men te Bath de kanonneerboot zien voorbijstevenen, waarop zich het lijk van [illegible] voor zijn Vaderland gesneuvelden [illegible] *Lewe van Aduard* bevond, welk lijk naar [illegible] vervoerd werd.

— Volgens de gisteren avond van de belgische zijde ontvangen berigten, is er sedert de inneming van het fort St. Laurent in den vroegen ochtend van vrijdag tot zaturdag in den namiddag, niets bijzonder merkwaardigs bij het beleg der citadel voorgevallen, reden waarom wij voor onze latere berigten geene buitengewone courant hebben uitgegeven. De Franschen waren, volgens opgemelde berigten, voortgegaan hunne werken van aanval voort te zetten; zij hadden de bekrooning van den bedekten weg, op de linkerzijde van het bastion no. 2 voltooid; zij wilden voorts achter de lunette St. Laurent eene batterij oprigten, om zijdeling den bedekten weg, die tusschen de bastions no. 2 en 3 is gelegen te kunnen bestrijken en poogden eindelijk een' weg zigzagsgewijs te openen, die van de keel der lunette op den voor uitstekende hoek der halve maan moest uitloopen. Men arbeide ook aan de bres-batterij, doch het een en ander dezer werken werd niet weinig bemoeijelijkt door het vochtige weder en niet minder door de wakkere verdedigers der citadel, die behalve het gemeenzaam gebruik der haaksgeweren of vesting-buksen, zich ook veelvuldig bedienden van kleine draagbare veldstukken, die achtervolgelijk op de onderscheidene punten van het aangevallen front werden geplaatst.

In het berigt uit het fransch hoofdkwartier, van den 15den des avonds, in *l'Emancipation* geplaatst, wordt onder anderen gezegd, dat de fransche genie, vóór dat nog de lunette St. Laurent genomen was, een weg geopend had, tusschen den gelijkloopenden weg op de linkerzijde [illegible] en de werken aan de contregarde, voormit het fort Montebello. Een weinig achter deze lijn, die men als de derde parallel wil beschouwd hebben, zou men thans drie batterijen oprigten, bestemd om bres te schieten op het bastion Toledo; tegen dit bastion wilde men nu bij uitsluiting den hoofd-aanval rigten, die eerst op het bastion no. 2 of dat van Pacieto scheen te moeten omvatten. De moeijelijkheden die men echter bij den aanval op dit sterke punt nog zou ondervinden, waren thans zoo groot bevonden, dat men niet onduidelijk te kennen geeft, dat wanneer de maarschalk *Gerard* meester van het plan (van aanval) ware geweest, hij niet van die zijde, maar wel van de zijde der stad [illegible] aangevallen en daarmede deze laatste opgeofferd hebben.

Het vuur had den geheelen dag van vrijdag tot zaturdag middag van wederzijden vrij levendig voortgeduurd; daar de belegerden zich thans echter op weinigen afstand, - op minder dan honderd ellen wordt gezegd - van elkander bevonden, en de belegerden, hunne krachten tot het aangevallen punt bepalende, alleen van Coehoorn-mortieren en haaksgeweren gebruik maakten, zoo werd het gebulder van het geschut minder hevig dan de vorige dagen gehoord.

In hetzelfde berigt uit Berchem wordt gezegd, dat de generaal *Chassé*, als om te toonen, dat de bezetting der lunette hem weinig maakt, op nieuw de ontzaggelijk groote hollandsche vlag, die kort voor den aanvang der belegerings-werken boven de citadel uitwapperde, op nieuw geheschen had.

De bij de inneming der lunet gevangen genomen manschappen, zijn zaturdag middag onder geleide naar Mechelen vervoerd; dezelve zouden op Valenciennes gerigt worden.

— Zaturdag heeft een regiment van de reserve divisie des franschen legers de wacht bij de loopgraven gehad; het blijkt hieruit, dat ook deze divisie een werkelijk aandeel aan de belegering neemt, en dat men alzoo het leger, met zijne vier divisien infanterie, nog niet sterk genoeg voor de bemagtiging der citadel schijnt geoordeeld te hebben.

— Volgens eene opgave in de belgische bladen zijn er van de Franschen zijde van den 4den tot den 12den, uit het geschut op de citadel gelost 7,854 vier-en-twintigponder kogels, 5,190 zestienponders, en geworpen 7,241 houwitsers en 6,220 bommen. Hetgeen een geheel uitmaakt van 26,505 projectelen in acht dagen tijds op de citadel gelost.

— De aanvoer van materieel uit de fransche grensplaatsen naar de zijde van Antwerpen schijnt nog voort te duren, immers wordt uit Gent van den 14den gemeld, dat dien dag aldaar nog drie wagens met kruid, van Rijssel komende en naar Antwerpen bestemd, gepasseerd waren. — Ook de fransche generaal *Gourgaud* is van Rijssel te Brussel gekomen en zaturdag avond naar Antwerpen vertrokken.

— Onder de bijzonderheden door het *Journal d'Anvers*, omtrent de inneming der lunette St. Laurent gegeven, merken wij nog op, dat, nadat door het springen der mijn er eene opening aan den uithoek van dit werk gekomen was en eene bruikbare bres voor de belegeraars had gegeven, men onverwijld op nieuw het levendig geweervuur van de wakkere bezetting hoorde, die het fort ook na het springen der mijn bleef verdedigen. Dit bewijs van kloekmoedigheid van de zijde van het garnizoen, gevoegd bij de omstandigheid, dat de toegang tot de bres bij uitstek moeijelijk en gevaarlijk was, deed voor een oogenblik van het voornemen om storm te loopen, als eene te gevaarlijke onderneming, afzien, zoo dat men later, nadat eerst de overgang over de gracht zoo goed mogelijk was hersteld, er op nieuw toe besloot; eenige voltigeurs-compagnien van het 65ste regiment beklommen alstoen de bres en vormden zich op derzelver kruin in slagorde; de bezetting zou bevel gehad hebben niet verder te vuren, maar zich van de bajonet te bedienen, waarop eene korte worsteling met dit vreesselijk wapen van wederzijden volgde, tot dat de eersten voor de overmagt genoodzaakt werden onder te doen.

Hetzelfde blad zegt voorts, dat het vuur zaturdag morgen wederom verschrikkelijk was en niet ophield. De Hollanders bedienden zich met vrucht van hunne vesting [illegible] hunne weerkracht te ontwikkelen. „De strijd schijnt van wederzijden [illegible] kig," eindigt het *Journal d'Anvers*.

— Volgens het Antwerpsch Handelsblad zijn er in den [illegible] den 13den op den 14den een vijftigtal gekwetsten [illegible] ambulance te Berchem aangebragt. Het blijkt [illegible] uit Antwerpen, dat de inwoners zich met [illegible] om de gekwetsten naar de stad te brengen. In [illegible] schalk *Gerard* aan den oorlogsminister [illegible] opgegeven, dat sedert het begin der operatien [illegible] fransch leger niet meer dan 140 dooden en gekwetsten telde!

— De Antwerpsche *Phare* geeft den volgenden staat van de fransche batterijen aan de Schelde opgerigt: te Calloo, 8 stukken geschut en 4 mortieren; aan het fort de Parel, 8 stukken geschut en 4 mortieren; aan de Kruijsschans, 2 batterijen, waarvan een van 8 stukken, voorts 4 mortieren; aan het fort Frederik 2 batterijen; aan den Doel 2 batterijen.

Bij voortduring vallen er nu en dan nog kogels en zelfs bommen in Antwerpen; een dezer laatste is l.l. zaturdag niet verre van de militaire gevangenis gebarsten. Vele kogels en bommen vallen ook in de nabijheid van de Mechelsche poort; het gemeene volk houdt zich in den omtrek, om de kogels en stukken bommen op te zoeken en die aan de oud-ijzerkoopers te verkoopen.

Luidens een rapport van den kommandant van den wachtpost aan het afgebrand arsenaal, zouden op de citadel de stukken, die voor een gedeelte van de stads-zijde weggenomen waren, er op nieuw in batterij zijn gebragt.

Het *Journal d'Anvers* vermeldt, op het berigt van een loods, zaturdag van de beneden Schelde te Antwerpen gekomen, dat men aan eene engelsche goelet en aan eene hanoversche kof, beide voor Antwerpen bestemd, de doorvaart had geweigerd, daartoe bevelen ontvangen zijnde voor alle vaartuigen, onverschillig welke vlag zij voeren.

— Een brief uit Maastricht van den 11den December houdt in, dat de gemeenschap dier vesting met den omtrek toen nagenoeg geheel open was; vertoonende zich alleen in den vroegen ochtend, maar niet in den loop van den dag, Belgische kavallerie-patrouilles op den straatweg van Tongeren en op den weg naar Veltwezelt. De boven allen lof verhevene verdediging der citadel van Antwerpen had op de geheele bezetting van Maastricht eenen zeer diepen indruk gemaakt, en uit hunne geheele houding en gesprekken bleek, dat, indien eenmaal door den loop der gebeurtenissen eene belegering van Maastricht mogelijk mogt worden, de verdedigers van dat bolwerk van den Staat toonen zouden, tot hetzelfde leger te behooren, als de mannen, die onder den generaal *Chassé* strijden.

In denzelfden brief wordt gezegd, dat, ofschoon wegens bewegingen der Pruissen niets anders vernomen werd, men toch opmerkte, dat eenige personen, op den regteroever der Maas woonachtig, die bij het begin van den opstand eene rol gespeeld hadden, langzamerhand met hunne huisgezinnen naar Luik of naar Belgische plaatsen op den linker-oever trokken.

— De hoofdcommissie, welke zich belast heeft met de bezorging en het toezigt van de loterij van nijverheid-, kunst- en handelvoorwerpen; over het geheele Rijk, ten behoeve van de verminkten en van de nagelatene betrekkingen der gesneuvelden, in den jongsten roemrijken strijd voor het Vaderland, heeft thans ter kennisse van het publiek gebragt, dat het batig slot der beide verlotingen, na aftrek der onvermijdelijke kosten, bedraagt de aanzienlijke som van *f* 28.693.51, welke door haar is gestort geworden bij de commissie van het Fonds tot aanmoediging en ondersteuning van den gewapenden dienst in de Nederlanden.

— Bij het Stedelijk Bestuur van 's Gravenhage is ingekomen van de heeren *S. Dassevael*, secretaris en *L. Burer*, referendaris bij de algemeene rekenkamer, de vaderlandlievende en bij uitstekenheid doelmatige gift van honderd zes gulden, door de gezamenlijke ambtenaren der rekenkamer gedaan, ten behoeve van de naaste betrekkingen der gesneuvelden, alsmede voor de gewonde militairen van de land- en zeemagt, die deel hebben genomen en verder zullen nemen aan de verdediging der citadel van Antwerpen. Deze som is volgens het begeerte der gevers, bepaaldelijk bestemd voor hen, die tot de gemeente van Gravenhage behooren.

— *Le Temps* van den 10den dezer maakt dezelfde opmerking, als laatstelijk door ons gedaan werd. Over de belegering der citadel sprekende, zegt hij: „*Les assiégés sont désormais livrés à leurs propres forces. Il paraît que le roi de Hollande veut se borner à défendre la citadelle. On pourra cependant mesurer par le sang versé pour l'échange des territoires, ce qu'il en couterait d'obtenir l'exécution des 24 articles.*" Ditzelfde blad had een dag vroeger stoutweg verzekerd, dat de lunette *St. Laurent* op den 6den dezer door Hollandsche troepen *zonder slag noch stoot* bezet was. Een bewijs te meer, dat de verdediging der citadel en de wijze waarop zulks gedaan wordt, onze zaak een moreel overwigt in het oog van geheel Europa geeft.

Naar menschelijke berekeningen zal echter de citadel eenmaal wanneer alle middelen van verdediging zullen uitgeput zijn, voor overmagt moeten bezwijken; dan eerst, wanneer deze groote taak — waarbij al de roem aan onze zijde en al de schande over Engeland en Frankrijk zullen komen — tot beslist zijn, zullen wij kunnen zien, hoeveel waarheid en hoeveel leugen het traktaat tot de eenige ten uitvoerlegging der 24 artikelen in zich bevat. Blijven de beide genoemde mogendheden zich gelijk, dan moet ook het fransch leger als ware het een Danaïden-arbeid, van voor de citadel van Antwerpen zijne schreden naar Venlo rigten, zoo de Belgen niet goed-

schiks deze sterkte willen overgeven. Bij het ongehoorde en zonderlinge der tegenwoordige gebeurtenissen, zou voorzeker de belegering van *Venlo*, verdedigd door belgische troepen en door een fransch leger aangevallen, zoo het kon plaats grijpen, een niet minder vreemd, maar gewis minder grootsch schouwspel, dan wij thans bij Antwerpen aanschouwen, opleveren. Het onzijdig Europa zou dan eerst vergelijkingen kunnen maken; dan zou men kunnen beoordeelen, aan welk volk de zegekroon der dapperheid toekwam; dewijl dan, doch ook dan alleen, Belgie *alleen* tegen een der krijgshaftigste natien van Europa zich zou moeten verdedigen, zoo als Holland thans doet; als zijnde het toch wel te denken, dat, in dit veronderstelde geval, de belgische gelederen van fransche officieren en soldaten zouden moeten gezuiverd worden, wilde men niet Franschen tegen Franschen overstellen.

— De Engelsche berigten tot en met den 14, hier te lande ontvangen, behelzen weinig staatkundig nieuws. De vereenigde vloot lag nog altijd te Deal; slechts ééne enkele Engelsche sloep was ter kruistogt naar de Noordzee gezeild. Prins *Talleyrand* hield genoegzaam dagelijks conferentien met lord *Palmerston*. In genoemde berigten wordt regelmatig hulde gedaan aan de dapperheid der Nederlandsche bezetting van de citadel; derzelver moed, standvastigheid en bekwaamheid worden zeer geprezen. Er liepen geruchten nopens het hervatten der onderhandelingen tusschen het Nederlandsche gouvernement en de vijf Mogendheden. Ofschoon de gegrondheid hiervan niet bleek, had zulks gelijk mede de aankoop van 80,000 gereduceerden, de markt zeer doen stijgen, zoodat de gecons. den 14 stonden $84\frac{5}{8}$ à $84\frac{3}{4}$, de Nederlandsche werkelijke schuld $41\frac{3}{4}$ à $41\frac{5}{8}$.

'S GRAVENHAGE, den 16den December.

De werkzaamheden der Staten-Generaal zullen thans met het einde van het tegenwoordig jaar onafgebroken worden voortgezet. Morgen zal er gelijk men weet over het ontwerp van wet op de grondbelasting worden beraadslaagd. In den loop van de week kunnen ook de gewijzigde begrootingswetten overwogen worden, alsmede het ontwerp van wet tot aankoop en aflossing van schuld. De nieuw ingekomen voordragten van wetten omtrent de schutterij en de militie, benevens die tot beteugeling van kwaadwilligen, welke allen met het aanstaande jaar in werking moeten komen, zullen al verder worden afgewerkt.

De laatstelijk voorgedragen veranderingen in het ontwerp der grondbelasting, tot toepassing van de uitkomsten van het kadaster op de helft der hoofdsom, heeft talrijke aanmerkingen in de afdeelingen veroorzaakt, die in het verslag der centrale afdeeling zijn opgenomen. Men acht het onraadzaam om zoo lang de reclames niet onderzocht zijn, de grondslagen der schattingen niet getoetst zijn aan de mogelijkheid om eene evenredige belasting naar derzelver uitkomsten te heffen, over de helft der belasting die toepassing uit te strekken. Dit onderwerp dat reeds telken jare aanleiding tot veelvuldige bedenkingen geeft, zal ook waarschijnlijk dit maal op nieuw de onderscheidene gevoelens te doen doen kennen.

Het eerste in de laatste zitting aangeboden ontwerp van wet strekt tot aanvulling van de wet van 11 April 1827, en bevat voorschriften ten aanzien van diegenen, welke zich aan hunne verpligting tot de dienst bij de mobiele schutterij onttrekken. Zij welke in het vervolg voor de mobiele schutterijen bestemd zijnde, ten dage wanneer zij door het bestuur hunner gemeente tot de werkelijke dienst bij dezelve zullen zijn opgeroepen en daaraan niet voldoen, zullen aangehouden en gebragt worden voor de gedeputeerde staten hunner provincien, die de redenen hunner nalatigheid zullen onderzoeken. Deze redenen door gedeputeerde staten voldoende bevonden wordende, zullen de nalatigen voor de dienst geschikt zijnde, alsnog dadelijk in persoon, of des verkiezende, bij plaatsvervanging, bij de mobiele schutterijen worden ingelijfd, en gehouden zijn daarbij te blijven dienen, niet alleen al den tijd dat de schutterijen mobiel zijn, maar bovendien na het ophouden der mobilisatie, een tijdvak, gelijk staande aan dat, gedurende hetwelk zij te voren de dienst bij de mobiele schutterij verzuimd hebben, zullen zij, die alzoo bij de nationale militie worden ingelijfd, geacht worden deel te blijven maken van de schutterij hunner gemeenten; doch in mindering strekken van het kontingent aan dezelve voor de nationale militie opgelegd, hetzij van het loopende jaar, indien hetzelve nog niet is afgeleverd, hetzij van het volgende, indien deze aflevering reeds heeft plaats gehad.

Bij het andere ontwerp, betreffende de ligting der nationale militie voor 1833, wordt vastgesteld, dat de ligting der nationale over het jaar 1833 bepaald wordt op één man van de driehonderd zielen, gerekend op de bevolking zoo als die is vastgesteld op den 1sten Januarij 1832. Het aan iedere gemeente op te leggen contingent zal niet kunnen worden verminderd, dan voor zoo veel betreft de manschappen van vroegere ligtingen, die volgens art. 21 der wet van 8 Januarij 1817 (Staatsbladen n° 1), moeten worden ontslagen. Indien in eenige gemeente de ligting van 1833 geen genoegzaam getal personen oplevert, om het contingent te vinden,

en dus tot de vroegere klassen moet worden teruggegaan, zal het getal der op die klassen te vinden manschappen zich niet verder uitstrekken, dan tot één man van de driehonderd zielen der bevolking, op welke de verdeeling van het contingent voor iedere klasse gegrond is geweest; zullende echter de gebroken getallen van 200 en daarboven, voor een geheel worden genomen. Hetgeen dan nog aan het contingent der gemeente mogt blijven ontbreken, zal niet worden aangevuld.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 14den December.

De kamer van gedeputeerden heeft de beraadslagingen over het voorstel van den heer *Demarçay* en de wijzigingen daaraan door de commissie van onderzoek toegebragt, voortgezet. Na langdurige discussien is men eindelijk tot het besluit gekomen, dat de rekeningen der vorige jaren door eene afzonderlijke commissie van negen leden, en het budget van ontvangsten en uitgaven door eene commissie van zes en dertig leden zullen worden onderzocht. Aan de laatste dier commissien wordt het vrijgelaten, om zich in zoo vele afdeelingen te verdeelen, als zij voor het onderzoek meest geschikt zullen oordeelen.

— De beide staatsraden, de heeren *Renouard* en *Duman* zijn door het gouvernement als commissarissen benoemd, om bij de discussie over het ontwerp van wet, de ministeriele verantwoordelijkheid betreffende, den minister van justitie bij te staan.

Volgens den *Messager* zouden de heeren *Soult* en *Thiers* zich in den raad van ministers tegen het ontwerp van wet, rakende de gevolgen van den staat van beleg verklaard hebben. Het is waarschijnlijk uit dien hoofde dat het gewoonlijk ultra-ministeriele *Journal des Debats* heden een artikel heeft opgenomen, waarbij dit ontwerp niet geheel wordt goedgekeurd.

— Van Cherburg schrijft men van den 11den dezer dat het fregat *la Resolue* tot het blokkade eskader behoorende, aldaar dien dag was binnen gevallen, om eenige avarij te herstellen en nieuwe masten in te zetten. Het fregat *Calypso*, dat door het Engelsche linieschip *de Talleveira* werd overzeild, had zoodanig geleden, dat het noodzakelijk eenige reparatien in de Engelsche havens moest ondergaan, voor dat het tot eene groote vertimmering naar Cherbourg kon worden opgezonden.

— Uit Weenen wil men alhier berigt hebben, dat het Russisch kabinet de overeenkomst van den 22sten october tusschen Frankrijk en Engeland zeer euvel heeft opgenomen; alle depeches van St. Petersburg ontvangen, zouden van de ontevredenheid van den Keizer deswegens getuigen, doch tevens schrijft men dat de hoven van Weenen en Berlijn, minder oorlogzuchtig gezind, bedacht zouden zijn om de conferentie van Londen weder aan te knoopen, en dat men aldaar ook een gezant van het Duitsch bondgenootschap bij deze vergadering zoude toelaten om de kwestie van Luxemburg des te eerder tot eene gewenschte schikking te brengen. (*Temps.*)

— De generaal *Jacqueminot* is belast met het commandement over de tweede divisie kavalerie van het observatie-leger aan de oostelijke grenzen; het hoofdkwartier dier divisie is te Verdun gevestigd.

— Het bestuur der domeinen heeft onlangs zich steunende op de wet van 7 Augustus 1830, die het vorig stamhuis van alle staatkundige regten beroofde, en dus ook deszelfs vorstelijke eigendommen verbeurd verklaarde, het landgoed van *Chambord*, dat in der tijd bij inschrijving van bijzondere personen werd aangekocht en den hertog van *Bordeaux* ten geschenke gegeven, als een eigendom van de Kroon aangeslagen. Tegen de uitvoering echter van dit besluit hebben de regtmeesters van hetzelve goed zich verzet, en heeft de president der regtbank te Blois, op kort geding regtsprekende, hun verzet van waarde verklaard, tot dat het bestuur zal bewezen hebben, dat dit domein geen bijzonder eigendom was.

— Heden (14 December) waren de fondsen genoteerd: de 5 pCt. kont. 98,40; op tijd 98,45; de 3 pCt. kont. 68,30 op tijd 68,45; Nap. moten kont. 80,50; Sp. perpet. 58¾ kont. en op tijd; Cortes niet genoteerd.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 14den December.

Den 6den dezer zijn de standen van het Groot-hertogdom Hessen, met de gewone plegtigheid te Darmstadt geopend. De vorstelijke aanspraak bij die gelegenheid gehouden, heeft aan de vertegenwoordigers aangekondigd, dat hun onderscheidene ontwerpen van wet zouden worden voorgelegd, doch de algemeene verwachting heeft zich overigens bedrogen gezien, daar men in deze rede niet geen enkel woord, noch van de besluiten der bondsvergadering, noch van de militaire maatregelen, waarop men zich, door de buitenlandsche aangelegenheden had te bereiden, heeft gewag gemaakt. Waarschijnlijk is het doel langs dezen weg de standen geene aanleiding te geven, om zich bij het adres van antwoord over beide deze onderwerpen beslissend uit te laten. Intusschen heeft de bekende afgevaardigde *Hoffman*, die op niet minder dan zeven plaatsen werd gekozen, reeds in eene der eerste zittingen omtrent de besluiten der bondsvergadering een voorstel ter tafel gebragt.

— Volgens de laatste berigten uit Zwitserland schijnt het thans zeker dat het nog voorzittend kanton Lucern, zonder acht te slaan op de bedenkingen door de bewindslieden van Zurich gemaakt, den landdag tegen den 15den januarij buitengewoon heeft bijeen geroepen. De aangelegenheden van Bazel zullen het hoofdonderwerp der beraadslaging uitmaken, doch tevens zullen de maatregelen, die dienen moeten om buitenlandsch gevaar af te keeren ter sprake worden gebragt. Volgens de afspraak onlangs door de zes protesterende kantons, die het met de stad Bazel houden, gemaakt, zullen de afgevaardigden dezer bondsleden eenige dagen vroeger in Schwitz bijeen komen. De dagbladen dier partij geven reeds de hoop te kennen dat nog eenige kantons, met name Zug, Glaris, Grauwbunderland en Appenzell, en de berggemeenten zelfs van Bern, St. Gallen en Tesin zich aan hen zullen aansluiten om een afzonderlijk bondgenootschap te vestigen.

— Van de Servische grenzen schrijft men onder dagteekening van den 27sten November, dat te Konstantinopel een Russisch kommissaris was aangekomen, met bijzonderen last, om aan de Porte ondersteuning tegen *Mehemed*-ali aan te bieden. Men voegde er bij, dat het Russisch legerkorps, tot deze tusschenkomst bestemd, geheel gereed was, en dat te Odessa reeds vrij aanmerkelijke toebereidselen werden gemaakt, om hetzelve naar de Aziatische kusten over te brengen. Te gelijker tijd zoude een Russisch eskader zich met de Turksche vloot vereenigen, en het verdient opmerking, dat de laatste slechts onlangs, zonder eenig wezenlijk verlies te hebben geleden, in de Dardanellen is teruggekomen, zich aldaar steeds ophoudt, dagelijks versterking ontvangt, en echter niets onderneemt. Men weet daarenboven, dat reeds sedert eenen geruimen tijd in de gouvernementen aan de Zwarte zee een aantal troepen werd bijeengetrokken, dat meer dan voldoende was, om zich aan die zijde te doen eerbiedigen; indien dus de onderhandelingen ook niet zoo ver mogten gevorderd zijn, dat reeds tot eene gewapende tusschenkomst besloten was, is het hoogst waarschijnlijk dat de Porte, indien zij zulks verlangt, van het Russisch hof ondersteuning zoude ontvangen. *Ibrahim*-bassa, wiens overwinnend leger bezwaarlijk tegen de overmagt van geoefende Europische troepen zoude bestand zijn, schijnt voor eene zoodanige tusschenkomst bevreesd; immers na twee maanden eener volkomene werkeloosheid, zet hij thans met spoed zijnen togt naar Konstantinopel voort.

— De Russische dagbladen bevatten omstandige berigten van den laatsten veldtogt en de geheele overwinning der Kaukasische bergstammen, die reeds sedert vijf jaren in opstand waren. Hun hoofdaanvoerder heeft bij de verdediging zijner laatste schuilplaats, de nagenoeg ontoegankelijke bergpas van Zimry, het leven verloren.

Mengelingen.

VOORSTEL.

In den hagchelijken worstelstrijd, waarin het vaderland zich bevindt, hebben de kunsten en wetenschappen reeds voorlang de hartelijkste offers op het altaar des heiligen geboortegronds neder gelegd, en de Nederlandsche beschaving heeft voor den Nederlandschen heldenmoed, onder dat eenen krans der dankbaarheid, der achting, en der liefde gevlochten. Al de standen der Maatschappij hebben door giften in onderscheiden aart gewedijverd, om aan onze dapperen bewijzen te geven, dat zoo zij, b. v. in den heiligen kamp eervolle wonden ontvingen, men het zich ook tot een eervol genoegen rekende, hunne smarten te lenigen, of hunne herstelling te bevorderen.

Er blijft echter nog één middel over, dat tot dus verre onbeproefd is gelaten, omdat men er zeker niet aan gedacht heeft, en dat echter als uitspleisel van ons nationaal karakter, bij deszelfs aanwending proefhoudend zal bevonden worden, om (wat gewis alle echte Nederlanders wenschen, en willen) het lijden onzer gewonden te verzachten, of om onze zedelijke smarten bewijzen te geven, onzer onbepaaldste erkentenis, en dit middel wordt bij deze aldus voorgesteld:

„Om voortaan in onze societeiten, collegien, en verdere vriendschappelijke bijeenkomsten de winsten onzer spelen, uitsluitend af te zonderen ten behoeve, onzer Nederlandsche gekwetsten, en tot het verleenen van blijken onzer dankbaarheid voor betoonden heldenmoed."

Immers, terwijl wij ons van onze gewone bezigheden verpozen aan de ombres-, whist- en boston-tafel, terwijl wij ons, uren van uitspanning bezorgen in de kolfbaan of door het biljardspel: vechten onze dapperen onder *Chassé*, en strijden onze waterleeuwen met hoogbartigen moed, maar ... treft ook menig een hunner, helaas! het vijandelijke lood. Hoe! zal niet elke Nederlander, die in diezelfde oogenblikken en voortaan, iets met spelen (1) wint, zich verheugen in de gedachte, dat hij zijne winst *op zulk eene wijze* kan besteden? Zal niet elke Nederlander die iets verliest, zich verblijden in het denkbeeld, dat zijn verlies eene zoo edele vaderlandsche strekking erlangt?

Dat het voorstel aan elke societeit, collegie, of gelijksoortige vriend-

schapskringen blijft overgelaten, om het bedrag der winsten daarheen te zenden, of zoo te besteden, als meest overeenkomstig met het voorgestelde plan zal zijn, spreekt van zelf; en moge de vreemdeling alzoo leeren, dat wij niet alleen onze beschaving, maar ook onze genoegens, weten dienstbaar te maken, aan het welzijn van het vaderland! —

PHILOPATRIS.

Koerspprijs der Effecten, te Amsterdam.

ZATURDAG, 15 December 1832.

		gebl.
NEDERLANDEN, Werkelijke schuld, 2½ pCt.	f 39¾ à 40	39 15/16
Uitgestelde schuld.	- à	
Kansbiljetten.	- 14½ à 14⅝	14⅝
Amortisatie Syndicaat, 4½ pCt.	- 65¾ à 66¼	66
Idem idem, 3½ pCt.	- 52¾ à 53¼	
Oorlogs-lasten 1830 à 5 pCt.	- 90¼ à 90½	90½
Vrijw. geldl. 1831 à 6 pCt.	- 96½ à 97	96⅝
Nieuwe idem. 1832 à 5 pCt.	- 74¾ à 75¼	75
Schatkistbiljetten, 6 pCt.	- 99¾ à 100¼	100
Handel-Maatschappij, 4½ pCt.	- à	
FRANKRIJK, inschr. op 't Grootboek 3 pCt.	- 68¾ à 69¼	69
RUSLAND., Bij *Hope en Comp.*, 5 pCt.	- 92 à 92½	92¼
Bij dezelfde 18 28/29, 5 pCt.	- 93⅛ à 94	93⅝
SPANJE, Certific. Amst. 5 pCt.	- 50¾ à 51¼	50⅞
Dezelfde 3 pCt.	- 31¾ à 32¼	32
Uitgestelde schuld.	- à	

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *Breda*, zullen op Donderdag den 27 December 1832, des middags ten twaalf ure, ten Stadhuize aldaar aan den minstdoenden in het openbaar aanbesteden:

Het ONDERHOUD van Stads Gebouwen, Bruggen, Havenmuren, Water-trappen, Water-leidingen, Straten, Markten, Pleinen en verdere aangelegenheden, gedurende den Jare 1833, volgens tarief, onder presentatie van perCentsgewijze korting.

De konditien van Aanbesteding liggen dagelijks, uitgenomen op Zon- en Feestdagen, op de gewone uren, ter lezing op Stads Secretarij, en nader onderrigt is te bekomen bij den Stads Architect *J. Grootens.*

Breda, den 15 *December* 1832.

Ter ordonnantie van Burgemeester en Wethouders voornoemd,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAUIKES.

AANBESTEDING VAN CAMPAGNE VIVRES.

De Garnizoens Kommandant te *Geertruidenberg*, zal, op den 21sten dezer onder approbatie van Zijne Exellentie den heere Directeur Generaal van Oorlog in het openbaar aan den minstinschrijvende aanbesteden, de LEVERANTIE van CAMPAGNE VIVRES bestaande in Vleesch, Zout, Rijst of drooge [illegible] Azijn en Jenever, en zulks voor een onbepaalden tijd, aanvang nemende met 1 Januarij 1833.

De voorwaarden waarop deze levering zal geschieden, is van heden af, ter bureau van den ondergeteekende voor de gegadigen ter lezing gedeponeerd.

De Inschrijvings-billetten zullen moeten zijn op gezegeld papier, behoorlijk onderteekend, waarop inschrijvings-prijs der onderscheidene artikelen in schrijfletters zullen moeten worden gespecificeerd, verzegeld en gesloten zullen moeten worden in eene geslotene bus tot dat einde, op het bureau der Garnizoens Kommandant daargesteld.

De Inschrijvers zullen de vereischten tot aannemer moeten bezitten, en twee solvabele borgen hebben.

Geertruidenberg, den 14 *December* 1832.

De Garnizoens Kommandant,

ANDRAU, 1e Lt.

---

* * Te *Goes*, in Zeeland, UIT DE HAND TE KOOP of TE HUUR, een spatieus en bij uitstek wel ingerigt LOGEMENT en KOFFIJHUIS, de *Stad Rotterdam*, met KOETSHUIS en STALLING.

Informatie te bekomen bij den Bewoonder, brieven franco.

---

* * Van HET GEHEIME MIDDEL, ter radicale verdrijving van alle soorten van LINT-, LID-KAUWOER, Drop en [illegible] WORMEN; nagelaten door wijlen Mejufvrouw ANNA CATHARINA MULLER, Wed. JAN BIJERVAAG, afkomstig van haren Grootvader van Moederszijde, genaamd geweest PELLINGER en onlangs in publieke veiling verkocht, is de ondergeteekende door aankoop eigenaar geworden.

W. J. ANKERSMIT,
Apotheker, Singelhoek van de Oude Leliestraat, No. 289 te *Amsterdam*.

---

* * De ondergeteekende Gepatenteerd bezorger van PLAATSVERVANGERS, zoo voor de NATIONALE MILITIE als SCHUTTERIJEN, te *Amsterdam*, in de Pijlsteeg n°. 24, en te *'s Hertogenbosch*, ten Huize van H. LENDERS, op de Vischmarkt, beveelt zich weder in het gunstig aandenken zijner geëerde begunstigers, tot het stellen van *Plaatsvervangers*, zoo voor den reeds dienende eersten Ban, als ook voor den thans opgeroepene tweeden Ban der mobiele Schutterij, als ook voor de aanstaande ligting der Nationale Militie; kunnende men reeds op voordeelige konditien, bij hem ondergeteekende kontracteren, zoowel te *'s Hertogenbosch* als te *Amsterdam.*

R. J. VAN MAURIK.

STOOMPACKET-VAART
tusschen ROTTERDAM en LONDEN,
IN DIENST DER GENERAL POST OFFICE.

De Agenten der General Steam Navigation Company, te Londen, brengen hiermede ter kennisse van Heeren Reizigers en den Handel, dat hunne Stoompacketten, gedurende het Winter-Saizoen, van *Hellevoetsluis* of *Brielle* iederen *Woensdag* en *Zaturdag* zullen vertrekken, zoodra de Brievenmaal aan boord zal zijn; zullende Reizigers, Effecten, Specie en Monsters eene gelegenheid worden aangeboden van Rotterdam naar de Stoompackets

Woensdag den 26 December, des morgens ten 5 ure.
Zaturdag » 29 » » » 5 »

Reizigers worden verzocht, hunne Bagage des avonds te voren te doen bezorgen, alsmede hunne plaatsen te nemen en zich van paspoorten te voorzien; zullende er geene Effecten of Monsters later dan 10 ure des avonds vóór het vertrek worden aangenomen. Nadere inlichting aan het Bureau in de Boompjes, N. n°. 93.

De Agenten { W. SMITH & Co. en P. A. VAN ES.

---

* * Bij J. NOORDUYN, Boekhandelaar te *Gorinchem*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

JAARBOEKJE VOOR DE SCHUTTERIJEN in Nederland, tweede jaar 1833 bij inteekening. f 1,00.
Daarna inteekening. » 1,20.

BESTELLINGSLIJSTEN op een Aanhangsel in dit Jaarboekje, bevattende de 29 bataillons mobiele Schutterij, tweeden ban, zijn alom voor handen, voor de aflevering der Jaarboekjes is geschied.

LAMBERT BROUSSARD, Romantische Tafereelen uit de dagen der Belgische omwenteling, met een fraai vignet. » 1,80.

Tevens verkrijgbaar bij BROESE & COMP. te *Breda.*

---

* * Bij den Boekverkooper S. DE J. HELLO te *Amsterdam*, is voor zoo lang eene zeer geringe voorraad strekt, tot de zeer verminderde prijs van f 10 in plaats van f 29, te bekomen: ENCYCLOPÉDIE PORTATIVE, Paris 1827, papier velin, avec fig. contenant.

LAMOUROUX, Botanique, 2 vol. BROTONNE, histoire universelle et Révolutions, 2 vol. DEPPING, hist. de Moeurs et Coutumes des Nations. TURLES, Tableau hist. des Litteratures. BABINET, Résumé Complet de la Physique, 2 vol. CHAMPOLLION-FIGEAC, Archéologie, 2 vol. PAUTALLE, Résumé Complet de la Chimie organique et inorganique, 2 vol. MERTEN, Résumé Complet de la Chirurgie. PAC GOVIE, Résumé Complet de Médicine [illegible]

---

* * Bij G. J. A. BEIJERINCK, te Amsterdam, is van de pers gekomen en heeft alom verzonden.

I. ALMANAK VOOR HET SCHOONE EN GOEDE, voor 1833, verzameld door Mr. ROBIDE VAN DER AA; Bijdragen van de meeste vermaarde vaderlandsche *Prozaschrijvers* en *Dichters*; versierd met het portret van Wed. A. B. VAN MEERTEN, plaatjes en nieuw Titel-vignet, in karton en koker. f 1,80.

II. ——— VOOR DE JEUGD, voor 1833; door Wed. A. B. VAN MEERTEN en Mr. ROBIDE VAN DER AA; inhoudende *Verhaaltjes* en *Gedichtjes*, met 12 plaatjes à 90 Cts. Hetzelfde met gekleurde plaatjes in kartonned koker » 1,30.

III. Wed. A. B. VAN MEERTEN, Zelfopoffering van J. C. J. VAN SPEYK, voor vaderlandsche Zonen en Dochteren, met platen en fac-simile, 8vo, in karton. » 3,00.

IV. ——— en Mr. ROBIDE VAN DER AA, Verhaaltjes en Gedichtjes, met 12 plaatjes à 60 Cts. en gekleurd » 1,10.

V. Js. TAYLOR, Merkwaardigheden uit AZIË, met 84 plaatjes en 1 kaartje in karton. Idem 4 deeltjes, inhoudende *Merkwaardigheden uit Europa, Afrika, Azië* en *Amerika*, met 336 plaatjes en 4 kaartjes » 12,00.

VI. JAN OOSTKAMP, Bijbelsche Geschiedenissen, of Verhalen, voor de Jeugd, met plaatjes » 0,85.

---

* * Bij BROESE & COMP. te *Breda*, is verkrijgbaar ten dienste der Heeren Magazijnmeesters:

DAGBOEK VAN ONTVANGSTEN EN UITGAAF van het Magazijn, benevens daarbij gevoegde SITUATIE-LIJSTEN.

Bovengemelden verlangen ten spoedigste een BEKWAAM DRUKKERS-KNECHT van goede getuigschriften voorzien.

Te BREDA, Bij BROESE en COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.